

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๐/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๖๗

วันที่ ๒๙ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง

นายคงเดชา ชัยรัตน์

ผู้ร้อง

พรรคเพื่อไทย ที่ ๑

คณะรัฐมนตรี ที่ ๒

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ที่ ๓

นายทักษิณ ชินวัตร ที่ ๔

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายคงเดชา ชัยรัตน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า การกระทำของพรรคเพื่อไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ที่นำนโยบายการแจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท มาใช้เพื่อการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้คะแนนเสียงเลือกตั้งไม่ได้มาจากเจตจำนงที่แท้จริงของประชาชน เป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และมีพฤติการณ์ยินยอมให้นายทักษิณ ชินวัตร (ผู้ถูกร้องที่ ๔) ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคชั้นนำกิจกรรมของพรรคการเมือง ทำให้การใช้เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ รวมทั้งร่วมกับพรรคก้าวไกลเพื่อให้พรรคก้าวไกลได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศและให้หัวหน้า

- ๒ -

พรรคก้าวไกลดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแม้ในที่สุดไม่สำเร็จ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า การกระทำของบุคคลดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ และมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง การกระทำของคณะรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ที่นำนโยบายแจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท มาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน แลลงนโยบายแจกเงินดังกล่าวโดยไม่ชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ อีกทั้งเตรียมนำเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาใช้เป็นแหล่งเงินเพื่อดำเนินนโยบายแจกเงินที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ ไม่เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยอาจพิจารณานำงบประมาณที่ใช้จ่ายไม่ทันมาดำเนินนโยบายดังกล่าว และไม่ได้แจกเงินให้กับประชาชนทุกคน เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ วรรคสาม มาตรา ๑๖๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ การกระทำของนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๓) ที่ไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องครบถ้วนแก่ประชาชนในเรื่องการส่งตัวผู้ถูกร้องที่ ๔ ที่มีสถานะเป็นผู้ต้องขังไปยังโรงพยาบาลตำรวจ กระทำการเป็นสื่อมวลชนประเภทสื่อออนไลน์ อันเป็นลักษณะต้องห้ามของรัฐมนตรี อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๑๖๐ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) มาตรา ๑๖๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) และมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการแต่งตั้งบุคคลที่ขาดคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๖๐ (๔) (๕) และ (๗) และการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๔ ที่อาจเป็นการขึ้นากิจกรรมของผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและไม่กระทำการตามหน้าที่ของปวงชนชาวไทยในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ (๑) และ (๓) ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกร้องทั้งสี่มีความเกี่ยวข้องกัน เป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระทำที่แสดงถึงเจตนาในการบั่นทอน

- ๓ -

และทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนุญ อันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพทางการเมืองเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนุญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนุญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ แต่อัยการสูงสุดมิได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนุญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนุญ มาตรา ๔๙ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสี่เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนุญ มาตรา ๔๙
๒. สั่งให้ผู้ถูกร้องทั้งสี่เลิกการกระทำดังกล่าว และมีให้กระทำขึ้นอีก
๓. กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัย โดยให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ชะลอการดำเนินนโยบาย แจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท ไว้ก่อนเป็นเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนุญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนุญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนุญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนุญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนุญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนุญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่นำนโยบายแจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท มาใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้คะแนนเสียงเลือกตั้งไม่ได้มาจากเจตจำนงที่แท้จริงของประชาชน เป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจการปกครองประเทศที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนุญ และมีพฤติการณ์ยินยอมให้ผู้ถูกร้องที่ ๔ ชี้นำกิจกรรมของพรรคการเมือง ทำให้การใช้เสรีภาพในการจัดตั้งพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งร่วมกับพรรคก้าวไกลเพื่อให้พรรคก้าวไกลได้มาซึ่งอำนาจ

- ๔ -

การปกครองประเทศและให้หัวหน้าพรรคก้าวไกลดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแม้ในที่สุดไม่สำเร็จ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่นำนโยบายแจกเงินดิจิทัล ๑๐,๐๐๐ บาท มาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน แลกนโยบายแจกเงินดังกล่าวโดยไม่ชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ เตรียมนำเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มาใช้เป็นแหล่งเงินเพื่อดำเนินนโยบายแจกเงินและไม่เร่งรัดเพื่อนำเงินงบประมาณปี ๒๕๖๗ มาใช้จ่าย โดยอาจพิจารณานำงบประมาณที่ใช้จ่ายไม่ทันมาดำเนินนโยบายแจกเงิน มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องครบถ้วนแก่ประชาชน กระทำการเป็นสื่อมวลชนประเภทสื่อออนไลน์ อันเป็นลักษณะต้องห้ามของรัฐมนตรี และมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการแต่งตั้งบุคคลที่ขาดคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๔ ที่อาจเป็นการชักนำกิจกรรมของผู้ถูกร้องที่ ๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพทางการเมืองเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดแล้วเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ และอัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอก็ตาม แต่การพิจารณาว่าบุคคลใดจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหมายและความประสงค์ถึงระดับที่วิญญูชนคาดเห็นได้ว่าน่าจะทำให้เกิดผลเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการกระทำนั้นจะต้องกำลังดำเนินอยู่และไม่ห่างไกลเกินกว่าเหตุ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบคำร้องเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นต่างของผู้ร้อง ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอและยังห่างไกลเกินกว่าเหตุที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสี่กระทำการใด ๆ อันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

- ๕ -

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

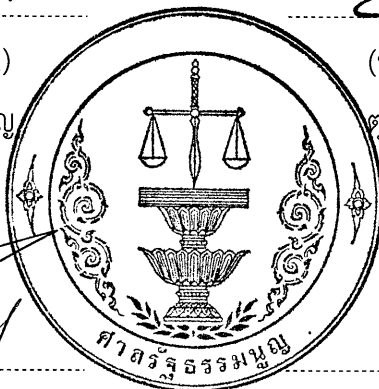
(คำสั่งที่ ๓๐/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ